

Årsberetning 2022

En styrket diabetesindsats
i Region Sjælland

STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND

A photograph of two women in blue scrubs in a clinical setting. One woman is seated and looking towards the other woman who is standing and smiling. A semi-transparent teal box is overlaid on the image, containing a table of contents.

Et år, hvor fremtiden bliver til nutid	4
Fremtidens Diabetesambulatorium	6
Patienternes ønsker til behandlingen	8
Målrættede tilbud til patienterne	9
Specialiseret behandling	10
Indsats målrettet sårbare	16
Sammenhængende indsats	18
Kompetenceudvikling og Patientuddannelse	20
Brugerinvolvering	23
Forskning	24
Store bevillinger til diabetesteknologi	26
Økonomi	27
Igangsatte initiativer og projekter	28

FORORD

Et år, hvor fremtiden bliver til nutid

Med udgangen af 2022 har Steno Diabetes Center Sjælland (SDCS) fire år på bagen – sikre hurtigt tiden går. Det har betydet, at det har været relevant at genbesøge vores strategi fra drejebogen med 2022-briller på.

En hel del af det, der står i vores drejebog, er igangsat eller på vej til det. En mindre del har vist sig ikke at være relevant, er blevet overhalet indenom af andre aktiviteter eller har vist sig umuligt af forskellige årsager.

Genbesøget afstedkom et behov for en opdateret strategi for SDCS. Ingen ønskede en strategi, der fylder på hylden, og som ikke bliver brugt aktivt ude i organisationen. Derfor satte vi os for at gå i en ny retning og udforme strategien visuelt i form af en tegning.

Den opdaterede strategi viser vores fælles retning, vores visioner – som stadig er de samme som i drejebogen – vores mål, aktiviteter og organisering. Det er mange ting at rumme på én tegning, men vi synes, vi er kommet bragende godt i mål og er meget glade for vores strategi.

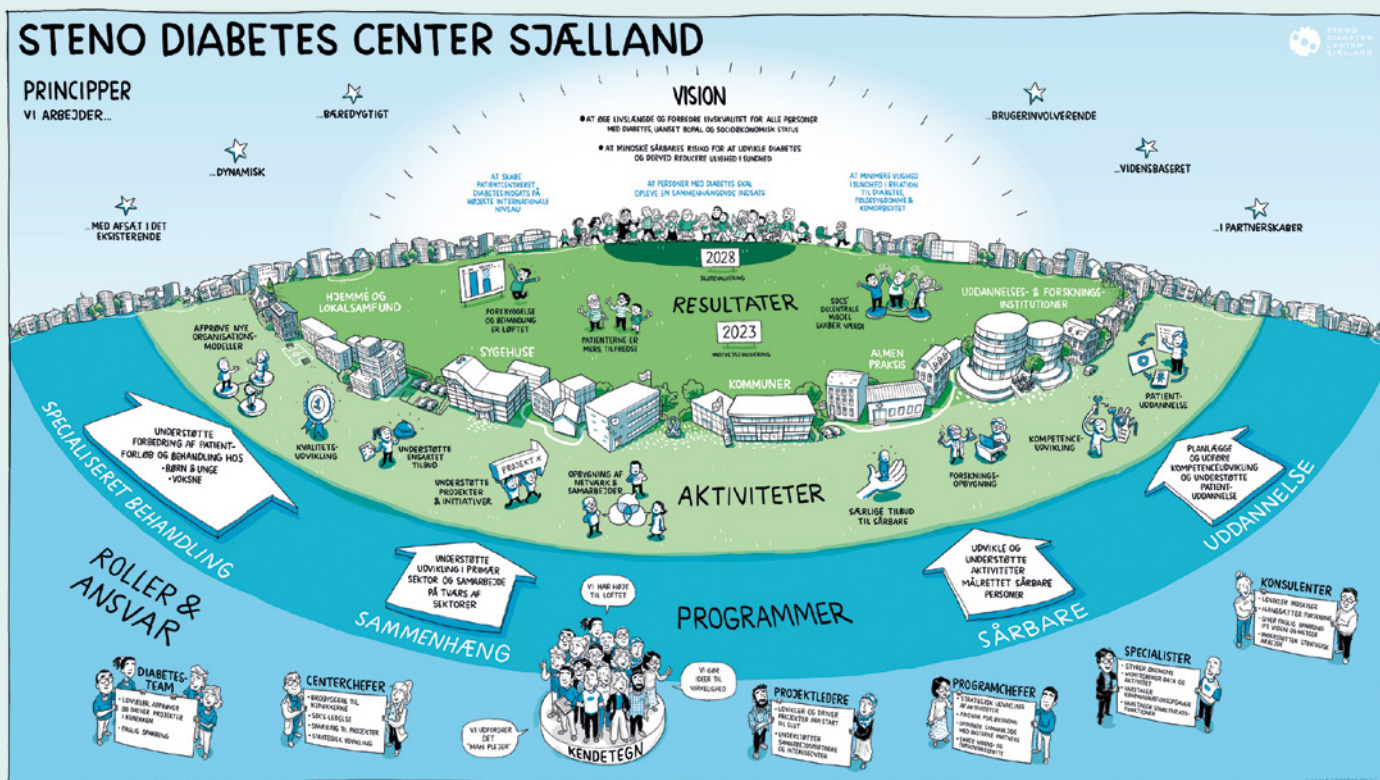
Vi kan se, at strategitegningen bliver brugt flittigt i organisationen. Den hænger i personalerum og på kontorer rundt om i klinikkerne. Den er blevet brugt som dækkeservietter til møder med både samarbejdspartnere, politikere og vores bestyrelse. Medarbejdere i SDCS præsenterer og drøfter relevante dele fra tegningen, når der holdes oplæg eller drøftes mulige samarbejder med nye samarbejdspartnere. Og gæster hos os i Regional enhed tager fotos af den store version, vi har hængende på vores gang, til inspiration i deres egne organisationer.

Og hvad har den nye strategi så ført med sig? Vi er blevet skarpere på vores mål og retning og at alle bevæger sig samme vej. Og vi kan se, at der er behov for nytænkning i, hvordan vi møder vores patienter og tilrettelægger arbejdet i klinikken, hvis vi skal komme i mål med vores tre overordnede resultater:

Forebyggelse
og behandling
er løftet

Patienterne
er mere
tilfredse

SDCS'
decentrale model
skaber værdi

Med den opdaterede strategi i rygsækken er vi i 2022 gået i gang med udviklingen af Fremtidens Diabetesambulatorium. Denne årsberetning vil fortælle mere om tankerne bag, hvilke af vores nuværende aktiviteter, der allerede taler ind i indsatsen, og hvad vi kommer til at have fokus på fremover.

Fremtidens Diabetesambulatorium kan kun lade sig gøre med opbakning fra de dygtige, omsorgsfulde og højt kvalificerede sundhedsprofessionelle ude i klinikkerne. Jeg vil gerne på forhånd sige et stort tak til disse medarbejdere for at møde os med åbenhed og nysgerrighed, når vi kommer med forslag til ændringer af arbejdsgange og processer – så vi sammen kan skabe den bedste, individualiserede og fremtidssikrede behandling til diabetespatienterne i Region Sjælland.

Lise Tarnow
Centerdirektør
Steno Diabetes Center Sjælland

Fremtidens Diabetesambulatorium

Standardbehandlingen i diabetesambulatorierne er i dag bygget på "one size fits all". Det betyder, at nogle patienter i sårbare situationer ikke får det tilbud, som de vil få mest ud af, mens en del velfungerende og velbehandlede patienter kunne sættes mere fri. Samtidig er sundhedsvæsenet under pres, og det gælder også i diabetesambulatorierne.

Steno Diabetes Center Sjælland vil gerne udfordre, det vi gør i dag: Behandler vi på rette måde, i rette omfang, de rette mennesker og i rette tid?

'Fremtidens Diabetesambulatorium' er en omfattende indsats, der skal nytænke og skabe en væsentlig ændring: For organisationerne, personalet og ikke mindst patienterne.

Målet er at bruge patienternes og sundhedsvæsenets tid og kræfter sådan, at det skaber mere lighed i sundhed og i sidste ende et godt liv med diabetes for så mange som muligt.

Dem med størst behov får mest støtte

Alle med diabetes har ikke nødvendigvis brug for det samme behandlingstilbud på sygehuset. I Fremtidens Diabetesambulatorium skal tiden og ressourcerne i højere grad bruges på de patienter, der har mest brug for støtte. Det handler både om ekstra støtte i diabetesambulatoriet, men også tilbud uden for ambulatorierne. Til gengæld skal de patienter, der kan og vil selv, have mere ansvar for eget forløb.

Det individualiserede ambulatorium

Fremtidens Diabetesambulatorium skal have fokus på patientens behov og ikke på systemets tjeklister. Det skal være muligt at tilpasse behandlingen ud fra, hvad der er brug for i netop denne periode af patientens liv – besluttet sammen med patienten. Det kan fx være, hvad der skal tales om til konsultationen, om den skal foregå fysisk eller virtuelt, samt hvor ofte der er behov for at være i kontakt. Tanken bag er en løbende vurdering af behandlingsbehovet hos alle diabetespatienter i ambulatoriet – foretaget af det diabetesteam, der behandler og kender patienten.

Den fleksible arbejdsplads

Vi skal passe på hinanden for at kunne passe godt på patienterne. Arbejdsglæde er noget af det allervigtigste for at skabe gode arbejdspladser, som man ønsker at være en del af. I Fremtidens Diabetesambulatorium skal man give mere plads til fleksibilitet i hverdagen – det er vigtigt, at arbejds- og privatliv kan hænge sammen, og at der er plads til fx kompetenceudvikling, forskning og udviklingsarbejde. Det er også vigtigt, at man i Fremtidens Diabetesambulatorium arbejder meget tættere sammen i tværfaglige teams.

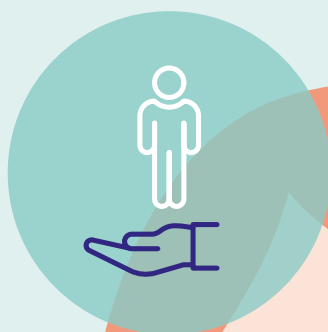
Den nødvendige værktøjskasse

Værktøjskassen til Fremtidens Diabetesambulatorium er bred og skal gøre det nemmere for både patienter og medarbejdere at gennemføre den ændring, der skal til for at skabe de bedste rammer for diabetesbehandlingen fremover.

En del af værktøjerne er allerede i brug i ambulatorierne eller er ved at blive pilottestet som initiativer under SDCS. Det kan fx være digitale værktøjer såsom hjemmeupload af data fra bl.a. glukosemålere, videokonsultationer og brugen af PRO-skemaer som et værktøj til en mere behovsstyret tilgang.

Fremtidens Diabetesambulatorium

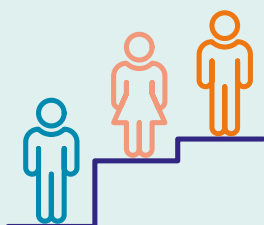
Dem med
størst behov får
mest støtte

Den fleksible
arbejdsplads

Det
individualiserede
ambulatorium

Den nødvendige
værktøjskasse

Patienternes ønsker til behandlingen

Steno Sjællands Diabetespanel er et online brugerpanel, der blev etableret i 2021. Panelet er for personer over 18 år, der lever med diabetes eller er pårørende til en person med diabetes i Region Sjælland.

I november 2022 blev der sendt et spørgeskema ud til de medlemmer af diabetespanelet, der bliver fulgt på sygehusene for deres diabetes. Spørgeskemaet indeholdt spørgsmål om patienternes ønsker til rammerne omkring deres behandling.

Hvad er så vigtigst for patienterne? Nogle af resultaterne fra spørgeskemaet kan ses her.

- **80%** ser det som vigtigt, at behandleren har sat sig ind i deres journal
- **64%** siger, at det vigtigste, for at være tryk i hverdagen, er at vide, hvor man kan få hjælp, når der er brug for det
- **39%** ønsker at de kan få en tid, hvis de har behov
- **33%** ønsker fleksibilitet i måden at mødes med deres behandler

Målrættede tilbud til patienterne

Et af kerneelementerne i Fremtidens Diabetesambulatorium er løbende triagering, altså en prioritering af patienterne ud fra alvoren af deres sygdom samt hvilket tilbud, der bedst kan hjælpe den enkelte.

Patientens team af behandlere bliver i fællesskab enige om, hvor på prioriteringstrappen patienten bliver hjulpet bedst muligt, ud fra tanken om at bruge ambulatoriets ressourcer mest effektivt.

Nogle har brug for mindre, andre har brug for mere

Én gruppe af patienter vil være velbehandlede og uden andre væsentlige udfordringer. De kan derfor sættes mere fri med færre faste konsultationer, men med mulighed for at kontakte ambulatoriet ved behov.

En anden gruppe af patienter vil have brug for at blive fulgt tættere i ambulatoriet. Det kan være ved ugentlige telefonsamtaler, ved hyppigere besøg eller ved et forløb hos andre faggrupper i ambulatoriet, fx diætisten eller fodterapeuten.

Den sidste gruppe er de patienter, der har brug for et individuelt tilbud uden for ambulatoriet. Hos denne gruppe er det ikke deres diabetes, der fylder mest, men derimod fx misbrug, psykisk sygdom eller økonomiske eller sociale problemer. Patienterne i denne gruppe vil stadig blive fulgt i ambulatoriet, men så længe der er noget andet på spil hos patienten, vil den ekstra indsats blive målrettet dette. Tilbuddene til denne gruppe kan fx være kontakt til socialsygeplejersker, målrettede kommunale tilbud eller forløb i psykiatrien.

Test af triagering

Diabetesambulatoriet på Nykøbing Falster Sygehus er i 2022 gået i gang med at arbejde ud fra triageringstankegangen. Deres konklusion er, at selvom det kan være svært at implementere og kræver tilvænning hos medarbejderne, så giver det rigtig god mening for både personale og patienter at målrette indsatsen der, hvor der er størst behov.

Der vil i forbindelse med hvert besøg i ambulatoriet ske en løbende triagering, hvor personalet og patienten i samarbejde aftaler, hvordan og hvornår næste besøg skal være.

"Det er et godt redskab til at fange de patienter, som ellers kan være svære at nå. Fordi vi arbejder så intensivt og målrettet med dem, har jeg allerede flere gange oplevet, at patienter, som ellers har haft vanskelige forløb, pludselig flytter sig i den rigtige retning. Og så giver det hele jo bare mening"

Marianne Ballard

Sygeplejerske i diabetesambulatoriet på Nykøbing Falster Sygehus.

Specialiseret behandling

Eksisterende aktiviteter spiller en vigtig rolle

I udviklingen af Fremtidens Diabetesambulatorium skal patienten ses som med-planlægger af sit eget forløb, hvor hovedfokus skal være på patientens behov, fremfor systemets tjeklister.

Flere af de eksisterende aktiviteter i SDCS er allerede i dag med til at tilbyde patienterne mere fleksibilitet og frihed i håndteringen af deres sygdom. Disse aktiviteter forventes fortsat at skulle spille en vigtig rolle i den videre udvikling af diabetesbehandlingen i regionen:

Aktiviteter målrettet børn, unge og voksne med diabetes, som følges på sygehus

Sammedagsscreening

- Screening for komplikationer til diabetes er et vigtigt led i behandlingen og skal gøres løbende.
- Initiativet samler alle undersøgelser på én dag. Patienten får foretaget blodprøver, urinprøve, øjenundersøgelse, fodundersøgelse samt en samtale med behandleren, hvor alle resultaterne gennemgås.
- Sammedagsscreening tilbydes på alle diabetesambulatorier i regionen.

Teleambulatorium

- Telekonsultationer gør det muligt for patienter at komme i kontakt med deres behandler via et online video- eller telefonmøde, fremfor et fysisk møde på sygehuset.
- Teknologien tilbyder en mere fleksibel, individuel og smidig kontakt mellem patient og ambulatorium.
- Telekonsultationer er taget i brug på flere af ambulatorierne med gode resultater.

Multidisciplinære teams (MDT) på fodområdet

- De multidisciplinære teams er etableret for at understøtte behandlingen af personer med diabetiske fodsår.
- De enkelte teams består af en fodterapeut, en sårsygeplejerske, en ortopædkirurg og en diabeteslæge.
- Alle sygehuse i regionen har nu igangsat MDT.

Opstartsforløb for voksne

- Initiativet skaber et ensartet opstartsforløb på et højt fagligt niveau.
- Der er udviklet en ny klinisk retningslinje for at understøtte det ambulante forløb og nyt fælles informationsmateriale. Initiativet kører på tre af regionens sygehuse.
- Der afholdes kurser i psykosocial støtte på tværs af de fire diabetesteams i regionen.

.....

Markering af Fællesklinikken afslutning, hvor hovedresultaterne fra klinikken blev præsenteret.

FOKUS

"At være fælles om behandlingen er som, at 1 + 1 giver 4"

Sådan beskrev både diabetessygeplejerske og hjertesyggeplejerske gevinsten ved deres samarbejde i Fællesklinikken, da resultaterne af det nu afsluttede pilotprojekt blev præsenteret på Holbæk Sygehus i november måned.

Fællesklinikken har kørt som et toårigt pilotprojekt i form af en tværfaglig klinik for patienter med samtidig type 2-diabetes og hjertekarsygdom. I klinikken har man haft behandlingsforløb af et års varighed for patienterne, som har været til fælleskonsultationer med diabetessygeplejerske og hjertesyggeplejerske, lægefaglige konsultationer og telefonkonsultationer med alle faggrupper.

Dette har medført ændrede arbejdsgange for medarbejderne og nye udfordringer med kalenderlogistik, men har givet et mere tilpasset og individuelt behandlingstilbud til patienter med både type 2-diabetes og hjertekarsygdom.

Kardiologisk overlæge og daglig leder af Fællesklinikken, Anne Merete Boas Soja, fortæller om nogle af erfaringerne fra klinikken:

- Region Sjælland har en overrepræsentation af personer med type 2-diabetes sammenlignet med resten af landet. Og mere end hver tredje af disse har også en hjertekarsygdom. Det talte for at afprøve en fælles behandling for denne patientgruppe.
- Patienterne har udtrykt stor tilfredshed og har oplevet en øget tryghed ved at møde det samme personale og få håndteret deres diabetes og hjertekarsygdom i ét samlet forløb.
- Personalet fremhæver både faglige og personlige gevinster ved det tværfaglige samarbejde i klinikken.

De gode erfaringer tages med videre

Pilotprojektet har synliggjort en række fordele ved tværfagligt samarbejde i tilknytning til multisyge patienter. Fællesklinikken kører ikke videre i dens nuværende form, men der skal tages stilling til, hvordan de gode erfaringer fra klinikken kan bruges fremadrettet som en del af fremtidens diabetesbehandling.

Fakta

- Fællesklinikken har kørt som pilotprojekt fra 2020-2022.
- Klinikken har været en tværfaglig klinik for patienter med samtidig type 2-diabetes og hjertekarsygdom.
- 63 patienter har været tilknyttet Fællesklinikken, hvoraf de 48 patienter gennemførte hele forløbet.

Evaluering: Multidisciplinære teams (MDT) på fodområdet

Initiativet 'Multidisciplinære teams til personer med diabetiske fodkomplikationer' blev slut-evalueret i september 2022. Initiativet startede i 2019 med henblik på at etablere velfungerende MDT's på alle regionens akutsygehuse samt mulighed for satellitfunktioner med supplerende fodterapeutisk behandling til særligt sårbare personer.

Derudover er der blevet oprettet et MDT-netværk på tværs af regionens fire ortopædkirurgiske afdelinger. I netværket har man kunnet få faglig sparring og sikre ensretning af behandling til personer med diabetiske fodkomplikationer på tværs af regionens sygehuse. MDT-netværket mødes fysisk flere gange om året.

Færre amputationer og indlæggelser

Efter implementering af MDT på Sjællands Universitetshospital, Køge og Nykøbing Falster Sygehus viser data, at der er et fald i amputationer hos diabetespatienter og der er en reduktion på 24% i indlæggelser, der skyldes diabetiske fodsår.

MDT er nu veletableret og gået i drift på både Sjællands Universitetshospital og Nykøbing Falster Sygehus, og afsluttes derfor som initiativ på de matrikler.

Holbæk Sygehus er fortsat i gang med at implementere MDT, og det vil fortsat køre som initiativ frem til medio 2024. Slagelse Sygehus har i forvejen et velfungerende MDT.

I de kommende år vil fokus være på at fastholde og forbedre samarbejdet mellem specialerne i MDT og udnytte de endokrinologiske kompetencer mest optimalt. Det er også et fokuspunkt at sikre, at MDT-netværket fortsat kører og er givende for alle involverede.

Hvad er MDT?

Et MDT er en tværfaglig måde at arbejde sammen på om diagnostik og behandling af diabetiske fodsår. Teamet består som minimum af en fodterapeut, en sårsygeplejerske, en ortopædkirurg og en diabeteslæge.

Tryghed i overgangen fra barn til voksen

At fylde 18 år er en vigtig milepæl i et ungt menneskes liv og betyder i Danmark, at man bliver myndig. Det betyder også, at man som ung med diabetes overflytter fra Børne- og Ungeafdelingen til Endokrinologisk Ambulatorium – en voksenafdeling. Dette skifte i både behandlerteam og forventninger til ansvar for egen behandling medfører ofte flere udeblivelser og en forværring i håndtering af diabetes.

I Region Sjælland er der årligt ca. 60 unge med diabetes, som bliver 18 år og dermed skal overgå fra en børne- til en voksenafdeling. SDCS er sammen med både børne- og voksenbehandlere i gang med at udvikle et optimeret transitionsforløb på alle regionens sygehuse, der tilgodeser de behov, som gruppen af unge med diabetes har. Formålet er at finde nye veje til et individualiseret behandlingstilbud, som giver de unge i alderen 12 - 24 år den bedst mulige støtte i overgangen fra barn til voksen.

I dag er der meget forskellige transitionsforløb på regionens fire sygehuse. Nogle har allerede implementeret en glidende overgang, mens andre stadig har en mere opdelt tilgang.

Initiativet vil tage de bedste elementer og erfaringer fra Region Sjælland og resten af landet og udvikle et forløb, der sikrer en mere ensartet behandling på tværs af matriklerne i regionen, bedre sammenhæng mellem børne- og ungeafdelingerne og voksenafdelingerne samt et bedre behandlingsforløb for de unge.

Håbet er, at de unge oplever en mere sammenhængende overgang, hvor de gradvist bliver klædt på til selv at overtage mere af ansvaret for egen behandling i tæt samarbejde med behandlere og forældre. Som afledt resultat vil initiativet forhåbentlig også sikre et mere stabilt fremmøde til konsultationerne blandt de unge.

Nogle af de konkrete indsatser, projektet vil afprøve, er gruppekonsultationer for unge, etablering af ungepanel, øge kendskab mellem børne- og voksenbehandlere, sociale arrangementer for de unge, tilbud om aftenkonsultationer, besøg på voksenafdeling, fælleskonsultationer, hvor både børne- og voksenbehandlere er til stede, samt socialrådgiverstøtte.

Det sidste halve år af 2022 er blevet brugt på at udvikle projektet, som forventes at blive sat i gang i løbet af 2023 og 2024 på alle regionens sygehuse.

Transitionsforløbet

Evaluering: Høj tilfredshed blandt børn og deres forældre med DIA-venner

DIA-venner blev i september 2022 slut-evalueret efter tre år, hvor det har kørt som initiativ i børne- og ungeafdelingen på Sjællands Universitetshospital, Roskilde.

I DIA-venner er man gået fra individuelle konsultationer til gruppekonsultationer, hvor 4-5 børn med type 1-diabetes har mødtes og bl.a. lavet mad sammen og lært at tælle kulhydrater. I gruppekonsultationerne har de også drøftet diabetesbehandling og haft årsstatus. Forældrene har samtidig mødtes med personale fra diabetesteamet og både gennemgået den enkeltes behandling og drøftet forskellige aktuelle emner.

Stor tilfredshed med at mødes med ligesindede

Tilfredsheden med initiativet er tårnhøj for både børn, forældre og personale. Hos både børn og forældre har evalueringerne været fyldt med positiv feedback og roser til initiativet. De peger selv på, at det, der især har gjort en positiv forskel for dem, er at mødes i grupper med ligesindede, hvor man har tid og mulighed for at snakke om det, der fylder i hverdagen.

Personalet er også meget positive over for DIA-venner og ser også, at det giver stor værdi for både børn og forældre, der er med. De peger dog også på, at der bl.a. kan være et tidspres for at nå det hele, når det foregår i grupper, hvor dynamikken er anderledes.

DIA-venner 2.0

DIA-venner fortsætter uændret på Sjællands Universitetshospital frem til sommeren 2023. Derudover udbredes DIA-venner i 2023 også til de øvrige børneafdelinger i Region Sjælland via et nyt og tilrettet initiativ.

Initiativet skal bygge på erfaringer fra DIA-venner i Roskilde, men også fra Holbæk som har haft grupper i mange år.

I det udvidede initiativ skal man blandt andet se på – med udgangspunkt i evalueringen – hvordan man gør det nye initiativ mindre omkostningstungt og tilrettelægger det sådan, at personalet ikke føler et tidspres, men hvor man fortsat holder fast i den værdi, som børn og forældre har fået ud af initiativet indtil nu.

DIA-venner

- Initiativet har kørt fra 2019-2022.
- Deltagerne har været børn i alderen 8-12 år og deres forældre. Der har været 59 børn fordelt på 12 grupper.
- Hver gruppe mødtes cirka hver 3. måned Der er flere faggrupper med til møderne: 2 diabetes-sygeplejersker, 1-2 diabeteslæger og 1 diætist.

DIA-venner blev slut-evalueret i 2022. Et nyt gruppekonsultations-tilbud skal udvikles, baseret på de bedste elementer fra DIA-venner.

Indsats målrettet sårbare

Individuel og fleksibel behandling: F-ACT som inspiration til Fremtidens Diabetesambulatorium

Behandlingen i Fusionsklinikken har siden etableringen i januar 2020 været baseret på F-ACT modellen. F-ACT står for Flexible Assertive Community Treatment og er en intensiv ambulant behandling til mennesker med svær psykisk sygdom.

Fusionsklinikken har vist, at F-ACT modellen i tilpasset form også er egnet til at rumme patienter med svær psykisk sygdom og samtidig diabetes.

I arbejdet med Fremtidens Diabetesambulatorium har vi valgt at lade os inspirere af to hovedelementer fra F-ACT modellen:

- En individuel og løbende triagering af de patienter, der er tilknyttet klinikken.
- Løbende tilpasning af den behandling, som den enkelte patient får i klinikken. Konkret at der kan skrues op og ned for behandlingen afhængig af patientens nuværende situation.

Et tværfagligt team foretager den løbende triagering af den enkelte patient. Modellen har vist sig effektiv i Fusionsklinikken, og er i 2022 blevet afprøvet på diabetesambulatoriet i Nykøbing Falster. Modellen betyder, at der kan skrues op og ned for tilbuddet til den enkelte patient, alt afhængig af patientens konkrete behov. I Fusionsklinikken er dette relevant, da behandlingsbehovet for psykisk syge patienter kan variere over tid. På samme måde forventer vi, at der for diabetespatienter i ambulatorierne også løbende kan skrues op og ned for behandlingen alt afhængig af den enkelte patients behov. Indsatsen tilpasses dermed den enkelte patients situation og kan revideres løbende i samarbejde med patienten. Der er således tale om et individualiseret tilbud, hvor patienter med størst behov får mest støtte.

Den løbende triagering af den enkelte patient medfører, at klinikkenes ressourcer kan flyttes derhen, hvor de gør mest gavn, ligesom det bliver muligt at få en bedre behandling og oversigt over den patientgruppe, der er tilknyttet klinikken. Ud over en bedre ressourceudnyttelse oplever medarbejderne også en stor tilfredsstillelse, da de kan anvende deres faglige og relationelle kompetencer bedre.

På baggrund af de gode erfaringer fra Fusionsklinikken, vil vi i løbet af 2023 starte afprøvning af en F-ACT inspireret tilgang på regionens diabetesambulatorier som led i Fremtidens Diabetesambulatorium.

Fusionsklinikkenes tværfaglige team arbejder ud fra F-ACT modellen, når de planlægger behandlingen af deres patienter.

Sammenhængende indsats

Aktiviteter målrettet personer med diabetes, der følges i almen praksis samt indsats for et styrket tværsektorielt samarbejde

SDCS arbejder for, at personer med diabetes oplever en sammenhæng i deres behandlingsforløb, både hvis de bliver fulgt på sygehus og i almen praksis. Vi prioriterer samarbejdet med primærsektoren højt og arbejder løbende med at udvikle indsatser, der kan bidrage til videndeling og kompetenceløft på tværs af sektorerne.

Vi ønsker at tilbyde vores samarbejdspartnere let og hurtig adgang til specialiseret rådgivning om diabetes.

Alle diabetesambulatorier i Region Sjælland har allerede etableret telefonisk specialistrådgivning til læger i almen praksis. I 2022 har vi udvidet til også at tilbyde sygeplejefaglig rådgivning til sygeplejersker i primærsektoren samt rådgivning om diabetiske fodsår (hotline). I første omgang har det været i form af to pilotprojekter, som har dækket hhv. optagerområdet for Holbæk Sygehus og Sjællands Universitetshospital, Køge.

FOKUS

Hotline om fodsår er en succes

SDCS har siden oktober 2021 stået bag et pilotprojekt i Køge med en hotline for fagfolk fra primærsektoren, der har brug for rådgivning om fodsår. Hotlinen er bemannet af specialister fra det multidisciplinære team på Sjællands Universitetshospital, Køge. Efter et års drift er det blevet tid til at gøre status over projektet, og overlæge Jesper Fabrin er tilfreds:

- Hotlinen henvender sig til fodterapeuter, praktiserende læger og kommunale sygeplejersker i vores optageområde. De skulle lige bruge lidt tid til at få ind under huden, at tilbuddet eksisterer. Men nu er der virkelig fart på, og folk er meget begejstrede for ordningen, siger han.

Sparer tid og besvær

Telefonen er åben for henvendelser fra seks kommuner i regionen: Greve, Køge, Roskilde, Solrød, Faxe og Stevn. Det er udelukkende fagfolk fra primærsektor, som kan ringe ind, og en af dem, som har benyttet sig af hotlinen, er sygeplejerske Kil Stigsen, der arbejder i Sundheds- og Omsorgscenter Syd i Roskilde Kommune.

- I alt har jeg haft ringet tre-fire gange, og jeg synes, det er en rigtig god ordning. Jeg får god, kompetent og hurtig hjælp. Jeg ringer, hvis jeg står med en borger med et diabetisk fodsår, hvor der ikke er nogen progression i behandlingen. Så snakker vi om såret og behandlingen, og oftest får borgeren en akuttid i afdelingen. På den måde sparer vi borgeren for besværet med at skulle en tur om egen læge – behandlingen går derfor hurtigere, forklarer hun.

Og det er i virkeligheden en af grundtankerne bag etableringen af hotlinen, fortæller projektleder Gry Maria Hoffmeier fra Steno Diabetes Center Sjælland:

- I bund og grund handler det om hurtigt at kunne yde den rette hjælp til borgerne. Hvis eksempelvis deres fodterapeut ikke ved, hvad de skal stille op med et fodsår, så kan fodterapeuten ringe ind og få råd og vejledning eller måske en akut henvisning til sygehus, frem for at borgeren skal bestille tid hos egen læge for først derefter at blive henvist. I den mellemliggende tid vil såret udvikle sig i den forkerte retning, men med hotlinen kan vi forkorte tiden til den rette behandling.

En stor succes

Der er lavet en evaluering af ordningen, og den viser blandt andet, at mens 22 procent af alle henvendelser til hotlinen kan klares med vejledning over telefonen, så resulterer over halvdelen af alle opkald i enten en akut eller en subakut tid på sygehuset.

- Jeg må rose fagfolkene, der benytter sig af vores hotline: Vi får stort set ingen ikke-relevante henvendelser, og det er jo med til at sikre, at ordningen kører godt, siger Jesper Fabrin.

Og det bakkes også op af evalueringen: Den viser, at i hele perioden indtil nu har kun fem procent af alle opkald været ikke-relevante.

Hotline har kørt som et etårigt pilotprojekt. Den er nu blevet forlænget med endnu et år. Derefter er planen, at hotlinen skal overgå til normalt drift – og altså fortsætte som et tilbud rettet mod fagfolk i Sjællands Universitetshospital, Køges optageområde.

Kompetenceudvikling og Patientuddannelse

2022 blev året, hvor vi udgav SDCS' første kursuskatalog. Kataloget er målrettet alle professionelle, der arbejder med borgere med diabetes eller med borgere, der er i risiko for at udvikle sygdommen. Kursuskataloget, der både findes i en trykt og en digital version, har muliggjort, at vi når bredere ud og får kontakt med især kommunalt ansatte, som vi før har haft svært ved at nå.

I den første udgave af kursuskataloget blev alle kurser, temadage, konferencer og skræddersyede tilbud for efteråret 2022 beskrevet.

Skræddersyede tilbud

Skræddersyede tilbud er i første omgang målrettet tre områder: Hjemmeplejen i kommunerne, kommunale og private bosteder samt psykiatrien.

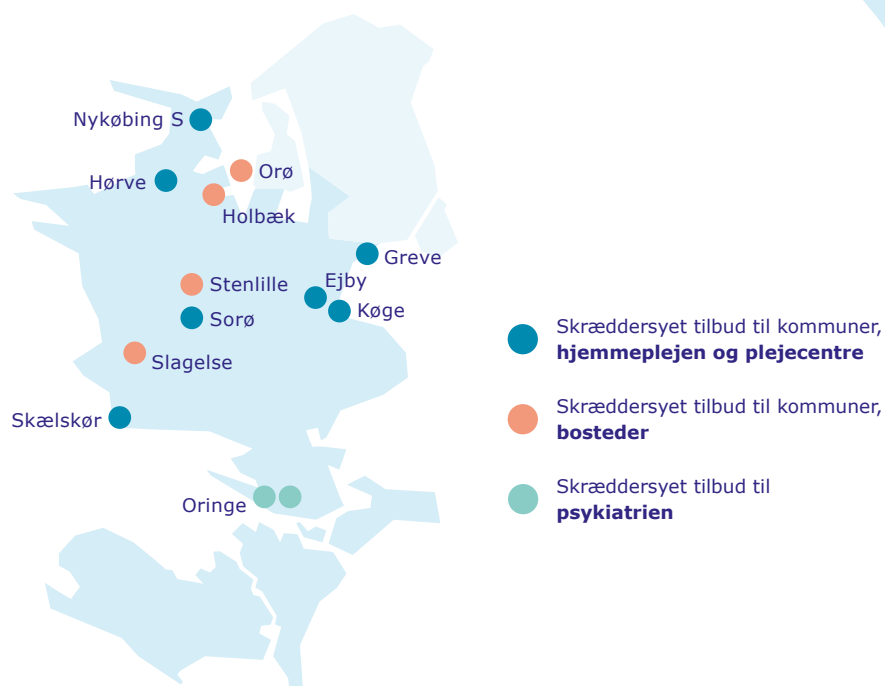
På kortet nedenfor kan ses de steder, der er afholdt eller planlagt skræddersyede tilbud i efteråret 2022.

SE KATALOG FOR 2023

Afholdte og planlagte skræddersyede tilbud

Kompetenceudvikling på regionens sygehuse

SDCS har de seneste år fokuseret på at løfte kompetence-niveauet på sygehusene, og i 2022 er der igen primært afholdt kurser for sygeplejersker, men efterhånden deltager også flere social- og sundhedsassistenter på de kurser, der udbydes lidt bredere. Diabetesfaglig viden fylder i dag langt størstedelen af kurserne, men i udviklingen af Fremtidens Diabetesambulatorium, som SDCS' uddannelsesprogram også vil bidrage til, forventes det, at der bliver behov for et større fokus på bl.a. hvordan vi bedst hjælper borgere i sårbare situationer. Det kunne være i relation til diabetes-stress, eller ift. at understøtte borgere i sårbare situationer, så de får større udbytte af mødet med sygehusvæsenet.

Kurser afholdt i 2022

Kursus	Tidspunkt
Kursus i kulhydrattælling	Marts
Kursus om mad og måltider på bosteder	Marts
Diabetessygeplejerskeuddannelse, professionshøjskolerne	Opstart april
Diabeteskursus for nyansatte i diabetesambulatorium og sengeafsnit	Marts
Få opdateret din viden om diabetes	Marts
Kursus for diabetesambassadører	April
Kursus i kulhydrattælling	Maj
Diabeteskursus for nyansatte i diabetesambulatorium og sengeafsnit	August
Kursus i sårbeskæring for fodterapeuter med egen praksis	September
Få opdateret din viden om diabetes	Oktober
Kursus for diabetesambassadører	Oktober

Temadage afholdt i 2022

Kursus	Tidspunkt
Lær med Steno Sjælland: Søvn og diabetes	Januar
Temadag om diabetes for kommunalt ansatte	April
Virtuel konference målrettet almen praksis	April
Temadag for diætister	Juni
Lær med Steno Sjælland: Sport, motion og type 1-diabetes	Maj
Lær med Steno Sjælland: Sport, motion og type 2-diabetes	September
Virtuel konference målrettet almen praksis	September
Temadag for fodterapeuter	November
Lær med Steno Sjælland: Medicin, overvægt og diabetes	December

Viden om diabetes – når patienten har brug for det

De fem Steno centre i Danmark og Det Nære Sundheds-væsen i Region Sjælland har siden 2019 udviklet film om diabetes til www.helbredsprofilen.dk, og vi kan med stolthed fortælle, at vi med udgangen af 2022 afslutter udviklingen af film på voksenområdet. Det betyder, at der nu på Helbredsprofilens hjemmeside er mere end 300 film, der forklarer livet med diabetes i et let tilgængeligt dansk, som personer med diabetes kan se, når behovet for at få repetere, hvad lægen har sagt, opstår. Dette giver mulighed for et mere individuelt videnstilbud, som kan passes ind i ens liv og kan ses, når eller hvis en situation bliver relevant.

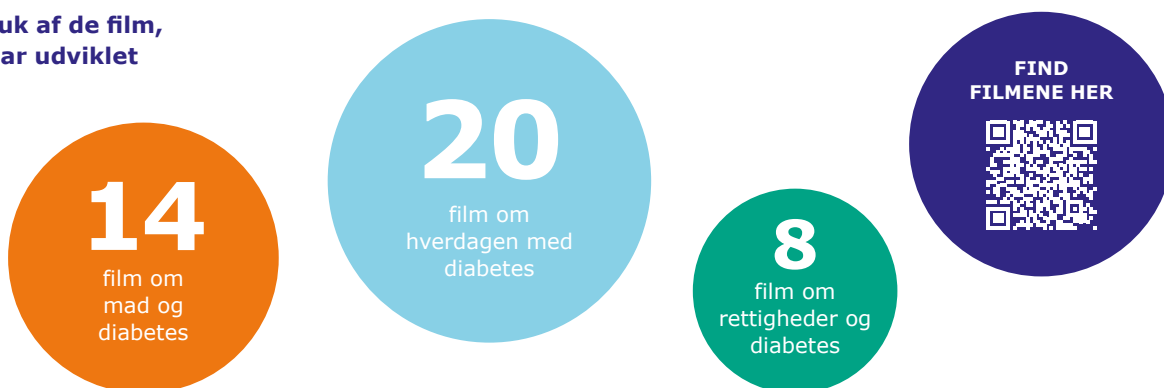
Filmene er alle 3-5 minutter lange og forklarer et helt specifikt emne. Det kan f.eks. være hvordan man tager insulin, hvorfor man får type 2-diabetes og hvordan man måler sin fod, hvis man har neuropati og skal have nyt fodtøj.

Derudover er der en række film med borgere og deres pårørende, der fortæller om deres oplevelser med at have diabetes – film man kan spejle sig i.

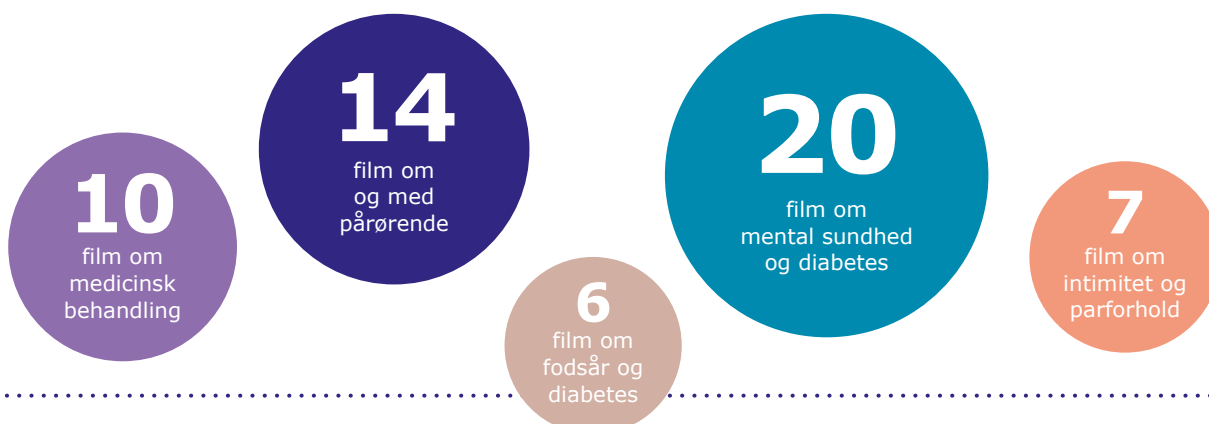
For at sikre at filmene også kan bruges af personer med et andet modersmål end dansk, vil de fleste af filmene blive synkroniseret og teksten på fem sprog – heriblandt arabisk og tyrkisk.

Parallelt med den sidste udvikling af film, ser SDCS på, hvordan vi bedst muligt kan gøre brug af filmene. Det handler bl.a. om at få links til filmene lagt i indkaldelsesbreve og få udbredt kendskabet til filmene hos sundhedsprofessionelle i både primær- og sekundærsektor, så de forstår formålet med filmene og hvordan de aktivt kan bruge dem. Dette arbejde vil fortsætte ind i 2023.

Et udpluk af de film, SDCS har udviklet

HELBREDS PROFILEN.DK

Brugerinvolvering

Ny styregruppe

Det er vigtigt, at personer med diabetes og deres pårørende tænkes ind i alle aspekter af SDCS' arbejde, da det er dem, der ved mest om, hvad det vil sige at have diabetes som en fast følgesvend i hverdagen.

I 2022 er der nedsat en styregruppe for brugerinvolvering i SDCS. Formålet med styregruppen er at styrke brugerinvolvering bredt. Det betyder konkret at sikre kendskab til brugerinvolvering i SDCS, samt understøtte at SDCS arbejder systematisk med brugerinvolvering både organisatorisk, samt på individuelt og pårørendeniveau.

Styregruppen tegner de store linjer for arbejdet med brugerinvolvering og er med til at prioritere indsatsområder samt retning for arbejdet. Af samme grund er styregruppen sammensat af både brugere og fagprofessionelle. Der er repræsentanter fra primær- og sekundærsektor, samt både fra somatikken og psykiatrien.

Styregruppen mødes som udgangspunkt fire gange om året. I 2022 har fokus været på at etablere styregruppen. Derudover har styregruppen behandlet emner relateret til involvering af pårørende, brugerinvolvering af sårbare samt givet input til rekruttering til Steno Sjællands diabetespanel. I det nye år skal styregruppen blandt andet være med til at arbejde videre med de visioner, der ligger bag SDCS' arbejde med brugerinvolvering.

I 2022 består styregruppen af følgende personer:

Lise Tarnow (Formand)
Direktør, SDCS

Anne Pedersen
Regionsformand, Diabetesforeningen

Jytte Kristensen
Brugerrepræsentant

Abdellatif Aharaz
Ledende overlæge/centerchef,
Holbæk Sygehus

Ayoe Kilbak
Diabetessygeplejerske, Sjællands
Universitetshospital, Køge

Anne Broch Erichsen
Sygeplejerske, Fusionsklinikken

Stine Bigum Pedersen
Udviklingskonsulent, Vordingborg Kommune

Rikke Kirsten Juhl
Projektleder, Region Sjælland

Betina Lademann
Projektleder, SDCS

Forskning

Diabetesforskningen og forskningsmiljøerne udvikler sig i Region Sjælland – til glæde og gavn for personer med diabetes og deres pårørende.

Forskning er noget vi er sammen om

FOKUS

I oktober holdt SDCS for første gang en forskningskonference for borgere i Region Sjælland. Signalet var tydeligt: Forskerne skal ned fra elfenbenstårnet og ud at møde dem, forskningen drejer sig om. Og omvendt: Borgerne skal give deres input til forskerne for at gøre deres projekter endnu skarpere.

– Vi vil gerne vise borgere med diabetes og deres pårørende, hvad det er for nogle forskningsprojekter, som foregår rundt omkring i regionen. Det handler om at gøre vejen mellem borgerne og forskerne kortere, siger Anne-Louise Bjerregaard, senior forskningskonsulent ved SDCS.

Aftenen bød på oplæg om forskellige forskningsprojekter, som alle går tæt på borgernes liv med diabetes sygdom.

– Vi har et meget stort fokus på, at de forskningsprojekter, SDCS er involveret i, skal være tæt på og relevante for borgere med diabetes. Derfor har vi blandt andet nedsat en patientfølgegruppe til vores forskningsråd, og det er dem, som har taget initiativ til denne konference, fortæller Sara Fokdal Lehn, Forskningskonsulent og postdoc ved SDCS.

Johnny har type 2-diabetes. Selvom han betegner sig selv som både nysgerrig og god til at opsøge informationer om sygdom og behandling, så synes han, at han har fået et stort udbytte af arrangementet:

– Der er virkelig mange relevante informationer. Det er spændende at høre om, og man kan tydeligt mærke, at forskerne brænder for det her. Det er vigtigt, at de deler deres viden, så flere kan få gavn af den – og så er en aften som den her også en fin mulighed for at møde andre med diabetes og lære lidt af hinandens erfaringer med at leve med sygdommen, siger han.

Aftenen blev også hilst velkommen af forskerne. På forhånd var håbet, at de fremmødte borgere kunne bidrage til videreudvikling af projekterne, og ph.d.-studerende Sofie Rath Mortensen tager meget med sig hjem – og så får hun også trænet sine formidlingsevner, fortæller hun:

– Det er en rigtig god øvelse at blive tvunget til at tænke i formidling til de personer, som vores forskning i sidste ende drejer sig om og henvender sig til. Sådan en aften giver mig virkelig stof til eftertanke.

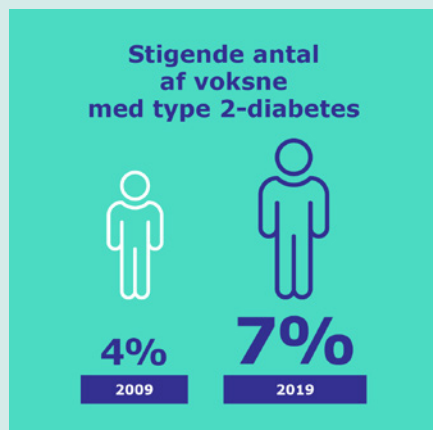
SDCS afholdt i 2022 den første konference om diabetesforskning rettet mod borgere i Region Sjælland.

Mange personer med diabetes har også andre sygdomme

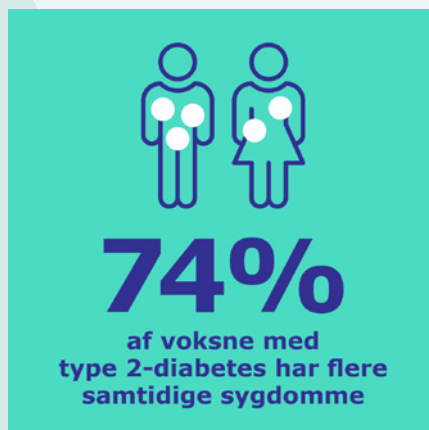
Antallet af voksne med type 2-diabetes stiger. Mange lever med flere sygdomme samtidig med diabetes, og de har generelt flere lægebesøg og hyppigere indlæggelser end resten af befolkningen. Det er nogle af hovedkonklusionerne i en rapport, som Steno Diabetes Center Sjælland udgav i september 2022.

Rapporten er lavet i samarbejde med Steno Diabetes Center Odense og tegner en profil af, hvem der har diabetes i Region Sjælland helt ned på kommuneniveau.

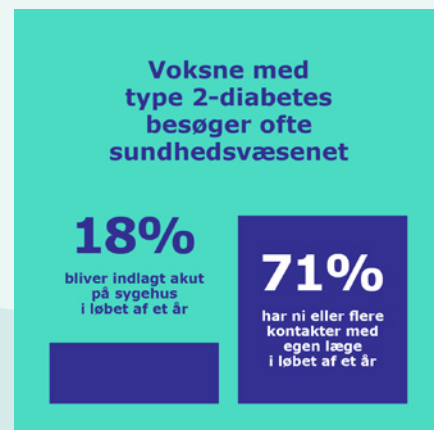
Antallet af personer med diabetes vokser

Fra 2009 til 2019 er andelen af borgere i Region Sjælland, som har type 2-diabetes, steget fra omkring fire procent til cirka syv procent. Andelen af borgere med type 1-diabetes har været stabilt i samme periode. Stigningen i antal voksne med type 2-diabetes ses i hele landet, men i Region Sjælland sker stigningen hurtigere end i resten af landet.

Diabetes er ofte en ud af flere sygdomme

Omkring tre fjerdedele af alle personer med diabetes i Region Sjælland har også andre sygdomme. Mere end hver tredje med type 2-diabetes har også en hjertekarsygdom, og næsten 30 procent af personer med type 2-diabetes har desuden en psykisk sygdom, oftest relateret til enten angst eller depression.

Mange indlæggelser og lægebesøg

Personer med diabetes har rigtig mange kontakter med sundhedsvæsenet – og det gælder både i Region Sjælland og i resten af landet. Rapporten viser bl.a., at syv ud af ti personer med type 2-diabetes har ni eller flere kontakter til deres egen læge om året, mens hver femte oplever at blive akut indlagt mindst en gang om året.

Store bevillinger til diabetesteknologi

I september måned besluttede Regionsrådet i Region Sjælland at afsætte 15 mio. kr. i 2022 og ca. 4,5 mio. kr. i 2023 og årligt frem til 2026 til patientnær diabetesteknologi.

Det inkluderer glukosemålere og insulinpumper, og når vi nu kan udskifte og tilbyde nyere diabetesteknologi til patienterne, så giver det også mulighed for en mere fleksibel behandling.

Dermed kan patienterne fx selv få adgang til bedre data om deres egne blodsukkertal og mulighed for at dele data med behandlerne enten i konsultationen eller hjemmefra. Patienterne får på den måde meget bedre redskaber til at tage sig af egen behandling hjemmefra.

Totredjedele af midlerne skal bruges til at udskifte patienters insulinpumper til mere moderne versioner. Resten af midlerne skal bruges til at tilbyde flere voksne med type 1-diabetes

behandling med sensorer. Det gør, at vi nærmer os det tilbud, man har i de andre regioner i Danmark, hvilket er meget glædeligt.

Der blev givet en engangsbevilling, men også en løbende bevilling frem til 2026, hvilket betyder, at vi også de efterfølgende år kan sørge for at sikre mere lige adgang til diabetesteknologi for mennesker med type 1-diabetes i Region Sjælland.

Midlerne til moderne insulinpumper er til både børn og voksne med type 1-diabetes. Midlerne til glukosesensorer er udelukkende til voksne med type 1-diabetes, da stort set alle børn i Region Sjælland i forvejen får tilbudt sensorer.

Pumperne og sensorerne bliver fordelt ved, at den enkelte patient snakker med sin behandler ved næste konsultation om muligheden for at skifte til eventuel ny diabetesteknologi.

Fakta om bevillingen

- Der er afsat 4,5 mio. kr. i 2023 stigende til 6,4 mio. kr. i 2026 til patientnær diabetesteknologi for at sikre mere lighed i behandlingstilbuddet.
- Derudover er der prioriteret 15 mio. kr. af mindreforbrugt i 2022 til indkøb af glukosemålere samt udskiftning af insulinpumper.
- Regionsrådet besluttede at tildele midlerne ved budgetaftalen for regionen i september 2022.

Økonomi

En væsentlig del af SDCS' økonomi er forankret i samarbejdsaftaler med sygehusene i regionen. Der laves en samarbejdsaftale for hvert initiativ med den enkelte sygehusafdeling, som medvirker til udførelse af initiativet. En del af samarbejdsaftalen er en udbetalingsplan, som fastsætter SDCS' betalinger til sygehusafdelingen gennem projektperioden.

Udbetalinger til sygehusafdelingerne sker i halvårslige rater. For at følge fremdriften i det enkelte initiativ, udarbejdes der en aktivitets- og økonomi-opfølgning for hvert initiativ inden udbetaling af den halvårslige rate.

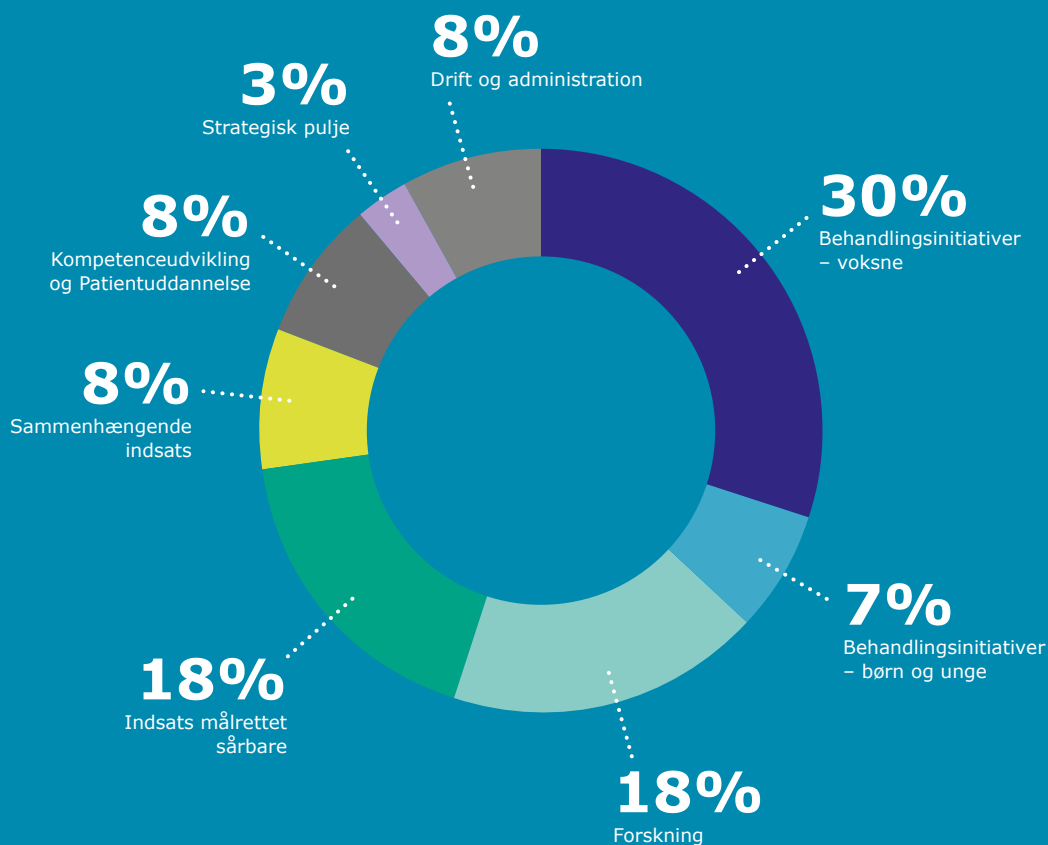
Opfølgning på aktivitet tager udgangspunkt i de aktiviteter, som er aftalt i samarbejdsaftalen.

Det kan fx være personale tilknyttet initiativet, antal patienter eller antal konsultationer. Den økonomiske opfølgning omhandler udgifter til personale og øvrige udgifter.

Aktivitets- og økonomiopfølgningen sker i samarbejde mellem SDCS' regionale enhed og den enkelte sygehusafdeling. Eventuelle justeringer i samarbejdsaftalen sker i samarbejde mellem parterne.

Herudover har SDCS en række samarbejdsaftaler med partnere uden for sygehusene.

I figuren nedenfor ses den procentmæssige fordeling af budgettet for 2022, opdelt i områder.

Igangsatte initiativer og projekter

Specialiseret behandling af diabetes hos voksne og børn

Teleambulatorier

Formål og indhold

Initiativet skal gøre det muligt at udføre konsultationer, foretage hjemmemålinger og besvare spørgeskemaer uden at patienten behøver at være fysisk tilstede på sygehuset.

Målgruppe

Patienter med diabetes tilknyttet de endokrinologiske ambulatorier.

Organisation

Initiativet forankres løbende på alle sygehuse i regionen.

Status

På Nykøbing F. Sygehus arbejder størstedelen af personalet med videokonsultationer, selvbook og PRO i større eller mindre omfang, og der er et stort fokus på at intensivere arbejdet.

På SUH Køge udfører en udvalgt arbejdsgruppe videokonsultationer, med henblik på at udvide i 2023.

På Holbæk sygehus har der været opstart ultimo 2022 med undervisning af personalet.

Patientcentreret opstartsforløb for voksne med type 1-diabetes

Formål og indhold

Initiativet skal skabe et ensartet opstartsforløb med et højt fagligt niveau, der kan øge trygheden blandt patienter og pårørende, øge andelen af ambulante forløb/gennemsnitlig kortere indlæggelsestid og inddrage pårørende mere end i dag.

Målgruppe

Alle patienter med nyopdaget type 1-diabetes i Region Sjælland.

Organisation

Udvikling og afprøvning af initiativet er gennemført på Sjællands Universitetshospital og udrulning til de andre sygehuse i regionen er i gang.

Status

Der er udviklet nye kliniske retningslinjer og nyt fælles informationsmateriale. Initiativet kører på SUH Køge, Holbæk Sygehus og Nykøbing F. Sygehus.

Der er afholdt kursus i psykosocial støtte på tværs af de fire diabetesteams i regionen.

På SUH Køge blev der i løbet af projektets første år inkluderet 16 nydiagnosticerede patienter og den gennemsnitlige indlæggelsestid faldt fra 4,5 dag til 1 dag. Der laves tilsvarende audits på de øvrige afdelinger, når de har haft flere patienter igennem forløbet.

Udgående diabetessygeplejerske

Formål og indhold

Initiativet indeholder en funktion, hvor diabetes-sygeplejersker kan sparre og optimere kvaliteten af diabetesbehandlingen hos personer med diabetes, der er indlagt på sygehus af anden grund via tilkald-funktion og opsøgende arbejde.

Målgruppe

Patienter med kendt eller nyopdaget diabetes indlagt på somatisk sygehus af anden årsag end diabetes.

Organisation

Initiativet etableres på alle sygehusenheder i Region Sjælland, hvor relevante sengeafsnit vil kunne benytte funktionen.

Status

Initiativet er i gang på SUH Køge, Holbæk Sygehus og Nykøbing F. Sygehus. I ultimo 2022 er 3.710 unikke patientforløb blevet vurderet og rådgivet ift. diabetesbehandlingen af en udgående diabetessygeplejerske.

Der er udarbejdet et kompetenceudviklingsforløb for diabetesambassadører i sengeafsnittene, som 31 ambassadører indtil videre har gennemført.

Devaluering viste stor tilfredshed med initiativet blandt både de udgående diabetessygeplejersker og personalet på sengeafsnittene.

Sammedagscreening til personer med diabetes med forløb på sygehus

Formål og indhold

Sammedagskomplikationsscreening er et tilbud til personer med diabetes om at blive screenet for komplikationer til diabetes på én og samme dag. Initiativet sigter mod at implementere "samme dag under samme tag"-konceptet.

Målgruppe

Personer med diabetes i forløb på et af regionens sygehuse.

Organisation

Initiativet implementeres løbende på alle sygehuse i regionen.

Status

Sammedagscreening er i gang på samtlige matrikler i regionen. Spørgeskemaer som patienterne udfylder efter endt besøg viser høj tilfredshed med initiativet.

Akutte tværsektorielle forløb i relation til diabetiske fodkomplikationer

Formål og indhold

Det overordnede formål er at sikre den bedst mulige behandling og sikre rettidig behandling af komplicerede fodsår. Initiativet omfatter patientinformation og uddannelsesinitiativer. Derudover etableres en rådgivnings- og henvisningsmulighed i form af en hotline for patienter med diabetiske fodsår og behandlere i primærsektoren.

Målgruppe

Patienter med diabetiske fodkomplikationer i Region Sjælland.

Organisation

Udvikling og afprøvning af kompetenceudvikling samt hotline for diabetiske fodsår forankres i ortopædkirurgisk afdeling på Sjællands Universitetshospital i Køge og vil efterfølgende blive udbredt til regionens øvrige sygehuse.

Status

Patientfolderen - Det skal du gøre ved diabetiske fodproblemer er produceret og distribueret til regionens sygehuse og fodterapeuter. SUH Køge har udviklet kompetenceudvikling, der er blevet udbredt i 2022 til regionens øvrige tre akutsygehuse.

Hotline for diabetiske fodsår med udgangspunkt i SUH Køge og dertilhørende optagskommuner har kørt som et pilotprojekt i et år med succes og er nu forlænget med et år. Hotline for diabetiske fodsår forventes udbredt til regionens øvrige sygehuse i løbet af 2023.

Optimal behandling til patienter med vanskeligt helende fodsår og amputationer

Formål og indhold

Det overordnede formål er at sikre den bedst mulige behandling og øge livskvaliteten for patienter med diabetiske fodsår.

Målgruppe

Patienter med vanskeligt helende diabetiske fodkomplikationer og amputationer i Region Sjælland.

Organisation

Den overordnede ledelse af indsatsen varetages af Ortopædkirurgisk Afdeling, Holbæk Sygehus, for borgere i hele Region Sjælland. Indsatsen bliver en del af en regional Videnseenhed for Rehabilitering og palliation til patienter med Sår og Amputationer (VIRSA).

Status

Arbejdet med at oprette VIRSA skrider frem og en hjemmeside er på vej. DanAmp (Amputationsdatabasen) er etableret, med støtte fra fondsmidler, og de første data blev tastet ind ultimo 2022. Regionen har bevilget 5 mio. kr. til drift af VIRSA de næste fem år.

Der er afholdt amputationscafé for ny-amputerede på Holbæk sygehus i samarbejde med Amputationsforeningen og der er planlagt lignende arrangementer på andre sygehuse i regionen.

Autonom neuropati – pilotprojekt

Formål og indhold

Initiativet har til formål at forbedre opsporingen af patienter med autonom neuropati gennem systematisk screening, samt at ensrette udredning og behandling og udvikle informationsmateriale til patienterne. Initiativet er et pilotprojekt, der skal screene 100 patienter i løbet af 2022/2023, for dermed at indsamle viden, der kan bruges til at tilpasse initiativet og udrulle det til alle sygehuse i regionen.

Målgruppe

Diabetespatienter, som følges i diabetesambulatoriet på SUH Køge. Målgruppen er afgrænset til personer med type 2-diabetes eller type 1-diabetes med min. 5 år siden debut.

Organisation

Pilotprojektet er forankret i diabetesambulatoriet på SUH Køge.

Status

Initiativet er i afprøvningsfasen og der blev påbegyndt screening af patienter medio 2022. Der indsamles løbende kliniske data og afprøves forskellige organisatoriske løsninger under projektperioden.

Multidisciplinære teams i relation til diabetiske fodkomplikationer

Formål og indhold

Det overordnede formål er at sikre den bedst mulige behandling og øge livskvaliteten for patienter med diabetiske fodsår vha. en indsats bestående af multidisciplinære teams (MDT).

Målgruppe

Patienter med diabetiske fodkomplikationer i Region Sjælland.

Organisation

Løbende implementering på alle sygehuse i regionen, inkl. satellitfunktioner på to udefunktioner samt i psykiatrien.

Status

MDT for diabetiske fodsår på henholdsvis SUH Køge og på Nykøbing Falster Sygehus er blevet slutevalueret og afsluttet som projekt ved udgangen af 2022. Projektet fortsætter på Holbæk Sygehus. Slagelse Sygehus har allerede tilbuddet.

Den optimale første indlæggelse – opstartsforløb for børn og unge med type 1-diabetes

Formål og indhold

Formålet med initiativet er at skabe et ensartet og velkoordineret forløb med et højt fagligt niveau fra diagnosetidspunkt og den efterfølgende måned for børn og unge med nydiagnosticeret type 1-diabetes samt deres familier.

Målgruppe

Alle børn og unge med nydiagnosticeret type 1-diabetes i Region Sjælland.

Organisation

Initiativet gennemføres på alle fire Børne- og Ungeafdelinger i Region Sjælland.

Status

Alle fire diabetesteams arbejder ud fra tankerne i det fælles undervisningsmateriale "Den optimale første indlæggelse", herunder brugen af den fælles regionale hotline til patienter og pårørende.

Der er afholdt audit på 63 patienter, som er blevet diagnosticeret med diabetes i initiativets andet år. Den gennemsnitlige indlæggelsestid er faldet og personalet er meget tilfredse med initiativet. Initiativet er forlænget med 6 mdr. for at fungere parallelt med hotline i længere tid.

Rundt om barnet med type 1- diabetes

Formål og indhold

Formålet er at sikre den optimale støtte omkring den nydiagnosticerede barn/unge og familien, således at der fra den akutte fase (første måned) og resten af det første år skabes de bedst mulige forudsætninger for en god og ensartet håndtering af diabetes i barnets/den unges hverdag.

Målgruppe

Alle børn og unge med nydiagnosticeret type 1-diabetes i Region Sjælland.

Organisation

Initiativet består af syv del-elementer, hvor nogle afprøves i et enkelt diabetesteam og andre udrulles til alle fire diabetesteams.

Der er fokus på hjemmebesøg, institutionsbesøg, netværksmøder samt tilbud om re-undervisning. Derudover er der planlagt kursus i psykosocial støtte for diabetesteamene, screening for psykisk sårbarhed blandt børn og unge samt undervisningsdage for kommunerne.

Status

Initiativet er i gang og der har været afholdt fælles workshops og udvikling af fælles informationsbreve og materiale, som skal bruges i initiativet.

Der tilbydes institutionsbesøg fra alle fire diabetesteam og de første hjemmebesøg er gennemført i Slagelse.

Der er afholdt de første netværksmøder for personale på tværs af afdelinger samt temaaftener målrettet familier.

Praktisk kulhydrattælling og gruppekonsultationer for børn og unge med type 1-diabetes – DIA-venner

Formål og indhold

Formålet er at lære børn, unge og forældre at tælle kulhydrater samt udregne og tage korrekt insulin til måltider gennem både teori og praktisk madlavning. De vanlige individuelle konsultationer omlægges til gruppekonsultationer med mere leg og aktivitet.

Målgruppe

Børn og unge med type 1-diabetes samt deres forældre.

Organisation

Initiativet implementeres på Børne- og Ungeafdelingen på SUH Roskilde.

Status

Der har været etableret 12 grupper i løbet af initiativet. Der har i alt deltaget 64 unikke børn og unge i gruppekonsultationerne (hvert barn har gennemsnitligt været til fem gruppekonsultationer).

Der er gennemført slutevaluering af initiativet er i efteråret 2022, der viste stor tilfredshed fra både børn, forældre og sundhedsprofessionelle.

Der arbejdes på at samle de bedste erfaringer i et nyt justeret initiativ, der er mere bæredygtigt og efter planen skal udbredes til de øvrige Børne- og Ungeafdelinger i regionen.

Diamant (DIAbetes – Mestring – ANerkendelse – Trivsel)

Formål og indhold

Formålet er gennem coaching og pædagogiske tiltag at give børn, unge og deres familie nye og bedre redskaber til at mestre livet med type 1-diabetes og derigennem sikre en positiv udvikling i både fysisk og mental sundhed.

Målgruppe

Børn og unge med type 1-diabetes tilknyttet Nykøbing Falster Sygehus.

Organisation

Initiativet udvikles og drives i et samspil mellem personalet i Børne- og Ungeafdelingen på Nykøbing F. Sygehus og konsulentvirksomheden FAAST.

Status

Undervisning af personale samt observation af konsultationer/mesterlære er afsluttet på Nykøbing F. Sygehus. Undervisningssessioner i initiativets værktøjskasse afholdes ved årsskiftet på de tre andre sygehuse i regionen.

Der afholdes løbende familiedage og individuel coaching er fortsat i gang med ti patienter tilknyttet.

Program for en sammenhængende indsats

Aktive Fællesskaber Odsherred

Formål og indhold

Projekt Aktive Fællesskaber handler om at styrke overgangen fra kommunale forebyggelsestilbud til motionstilbud i foreningslivet mhp. at fastholde en fysisk aktiv hverdag.

Målgruppe

Målgruppen er borgere med type 2-diabetes, hjerte-karsygdom og/eller svær overvægt, der deltager i et af Odsherred Kommunes forebyggelses- eller rehabiliteringstilbud.

Organisation

Projektet baseres på et partnerskab mellem Odsherred Kommune, SDCS, TrygFondens Center for Aktiv Sundhed og Det Sektorfri Forebyggelseslaboratorium.

Status

Projektet forløber planmæssigt og der arbejdes forsat med afprøvning af de brobygningsaktiviteter, der er udviklet i første halvdel af 2022.

Sammen om diabetes – Slagelse

Formål og indhold

Formålet med initiativet er at fremme brugen af patientuddannelse blandt personer med type 2-diabetes i Slagelse Kommune.

Sammen om diabetes er et paraplyprojekt, hvorunder der afhængig af de identificerede behov og muligheder kan afprøves nye tiltag.

Målgruppe

Patienter med type 2-diabetes.

Organisation

Projektet er etableret af Steno Diabetes Center Sjælland og Slagelse Sundhedscenter.

Status

Der er lavet en afdækning af diabetesindsatsen i Slagelse Kommunes Sundhedscenter gennem en netværksanalyse, registerdata, audit på kontakter og en kvalitativ undersøgelse med observation og interview af deltagere på et patientuddannelsesforløb.

På baggrund af afdækningen er Slagelse Sundhedscenter selv gået i gang med at lave forandringer. Data fra undersøgelsen vil indgå i SDCS videre arbejde med patientuddannelser i hele Region Sjælland.

I samarbejde med Lægecenter Korsør og Slagelse Sundhedscenter er SDCS gået ind i et projekt om brug af gruppekonsultationer i almen praksis til borgere med type 2-diabetes.

Sundhedsformidlere i Kalundborg Kommune

Formål og indhold

Formålet med dette projekt er at forbedre sundhedstilstand og handlekompetencer for sårbare borgere i Kalundborg Kommune med afsæt i et udsat boligområde. Dette opnås ved at uddanne sundhedsformidlere, som borgerne kan spejle sig i og som via dialogmøder med sundhedsprofessionelle, laver en opsøgende indsats og brobygger mellem borgere og sundhedsvæsen.

Målgruppe

Målgruppen for projektet er borgere i Kalundborg Kommune, der har lyst til at indgå i sundhedsfremmetiltag og dialogmøder. Der vil være særligt fokus på at nå etniske minoritetsborgere.

Organisation

Bag initiativet står et samarbejde mellem SDCS, Kalundborg Kommune samt Helhedsplanen Tryghed og Trivsel.

Status

Der er uddannet sundhedsformidlere og der har været afholdt dialogmøder og andre aktiviteter. Indsatsen er ved at blive evalueret ultimo 2022.

På baggrund af de første positive erfaringer har Kalundborg Kommune afsat midler til at videreføre indsatsen i 2023.

Den interkulturelle samtale

Formål og indhold

Formålet med projektet er at styrke interkulturelle kompetencer hos kommunale sundhedskonsulenter og dermed forbedre borgernes udbytte af sundhedssamtalerne, forståelse af egen sygdom og dertil hørende handlemuligheder. Projektet tager afsæt i den afklarende samtale, som borgerne tilbydes i de kommunale sundhedscentre.

Målgruppe

Projektets primære målgruppe er sundhedskonsulenter i kommunerne, der arbejder med patientuddannelse til borgere med kroniske sygdomme. Projektet har særligt fokus på borgere med etnisk minoritetsbaggrund.

Organisation

Samarbejde mellem SDCS, Slagelse Kommune, Holbæk Kommune, Roskilde Kommune, På Tværs, Tiny Horse Studio og Steno Diabetes Center Copenhagen.

Status

Der er udviklet et uddannelsesforløb målrettet kommunale sundhedskonsulenter og forløbet har fået positiv evaluering. Der er udarbejdet et samtaleværktøj, der fra primo 2023 kan rekvireres via SDCS' hjemmeside. Der tilbydes kursus i interkulturel kommunikation målrettet kommunalt sundhedsfagligt personale i januar 2023, hvor værktøjet præsenteres.

Patientsikker behandling af borgere med diabetes og sår ved brug af sårtriage

Formål og indhold

Det overordnede formål med projektet er at patient-sikre den kommunale sårbehandling for borgere med diabetiske fodsår.

Målgruppe

Projektets primære målgruppe er sygeplejersker og SSA'er i primærsektor, der arbejder med sårbehandling hos borgere med diabetiske fodsår.

Organisation

Projektet er et samarbejde med Vordingborg Kommune og erfaringerne herfra vil blive brugt til at tilpasse projektet, så det kan tilbydes til andre kommuner i Region Sjælland.

Status

Projektet er i afprøvningsfasen. Der er gennemført undervisning i diabetes og sårbehandling, og de nye arbejds gange er implementeret i de første to ud af syv sygeplejedistrikter. Implementering i de resterende distrikter er planlagt til 2023. Der er endvidere udviklet en app til sårtriageringen og en ny sårguide med handlingsanvisninger til de sundhedsprofessionelle.

Rådgivning ved sygeplejespecialist

Formål og indhold

Initiativet er et supplerende tilbud, der skal understøtte personalet i primærsektoren, som ønsker sparring til deres pleje af personer med diabetes. Rådgivningen er målrettet håndtering af diabetesproblemstillinger vedrørende voksne og er forbeholdt henvendelser vedrørende ikke-akutte situationer.

Målgruppe

Målgruppen er sygeplejersker og sundhedskonsulenter fra kommuner og almen praksis.

Organisation

Initiativet forankres på alle sygehuse i regionen. Initiativet sammentænkes med initiativet Udgående Diabetessygeplejerske.

Status

Holbæk Sygehus er i afprøvningsfasen med deres optagkommuner. Nykøbing F. Sygehus har startet initiativet ultimo 2022 i samarbejde med deres optagskommuner.

Partnerskab: Kvalitetsudvikling i almen praksis

Formål og indhold

Formålet med partnerskabet mellem SDCS, KAP-S (Kvalitet i Almen Praksis – Sjælland) og Forskningsenheden for Almen Praksis, Københavns Universitet er at understøtte almen praksis i Region Sjælland, så de kan yde det bedst mulige forebyggelses- og behandlings-tilbud til personer med kronisk sygdom, med afsæt i type 2-diabetes som modelsygdom.

Målgruppe

Almen Praksis i Region Sjælland.

Organisation

Partnerskabet er organiseret ved en styregruppe med repræsentanter fra de tre involverede partnere. Den daglige drift af partnerskabet er forankret under KAP-S.

Status

Partnerskabet er etableret. Stillingen som koordinator er opslået med forventet besættelse 01.01.23. Koordinatoren vil i samarbejde med styregruppen videreudvikle partnerskabet, herunder prioritere aktiviteter for 2023.

Program for indsats målrettet sårbare

Sociale effektinvesteringer

Formål og indhold

Visionen for området er at vise, at der kan udvikles sociale effektinvesteringer rettet mod diabetes og forebyggelse af diabetesrelaterede senkomplikationer.

Formålet er - i samarbejde med kommuner og andre Steno Diabetes Centre - at etablere to eller flere investeringer i forebyggelse og/eller behandling af diabetesrelaterede senkomplikationer.

Målgruppe

Området målrettes i første omgang kommuner i Danmark.

Organisation

Diabetes Prevention Investment Lab (DPIL) er etableret som netværk i samarbejde med andre Steno Centre.

Status

Aarhus Kommune er i samarbejde med Den Sociale Investeringsfond (DSI) og DPIL gået i gang med investeringer. Der er i juni 2022 sammen med DSI udsendt et investeringscall til kommunerne i Danmark og der er indledt dialog med udvalgte kommuner om at indgå en social effektinvestering.

Der er etableret et masterclass-forløb for kommuner, der ønsker at udvikle effektinvesteringer med fokus på diabetes og andre kroniske lidelser. Forløbet forventes afholdt i 2023.

Fusionsklinikken version 2 – en fælles behandlingsenhed til behandling af samtidig psykisk sygdom og diabetes

Formål og indhold

Der er etableret en fysisk patientcentreret behandlingsenhed i tæt samarbejde mellem Psykiatrien og Diabetesambulatoriet i Slagelse. Formålet er at optimere behandling af samtidig psykisk sygdom og diabetes ved at inddrage F-ACT tilgangen (Flexible Assertive Community Treatment) samt at screene for og behandle diabetiske senkomplikationer.

Målgruppe

Patienter med svær psykisk sygdom og samtidig diabetes.

Organisation

Fusionsklinikken er etableret som en selvstændig ambulans enhed under Psykiatri Vest i Slagelse og i tæt samarbejde med en endokrinolog fra Diabetesambulatoriet på Slagelse Sygehus. Klinikken er udover endokrinologi bemandet med daglig leder, psykiater, sygeplejersker, sekretær, diætist og socialrådgiver.

Status

Der er i 2022 tilknyttet over 100 patienter i Fusionsklinikken og der er patienter på venteliste til at få foretaget 1. samtale om tilknytning til klinikken. Det er målet at få opskaleret antallet af patienter i Fusionsklinikken til 200 ved udgangen af 2023.

Flere patienter får foretaget de anbefalede diabetes-screeninger og der ses en trend ift. færre indlæggelsesdage efter tilknytning til klinikken.

Patientoptagsområdet er blevet udvidet til at dække hele Psykiatrien Vests område, så patienter fra Holbæk, Kalundborg og Odsherred kommuner også er inkluderet.

Diabetesbussen – en udekørende screeningsfunktion til sårbare borgere

Formål og indhold

Diabetesbussen er et initiativ, der sigter mod at fremme lighed i sundhed for sårbare personer med diabetes. Diabetesbussen tilbyder screening for senkomplikationer tæt på patienten, der hvor patienten allerede kommer eller opholder sig. Diabetesbussen tilbyder øjenscreening, fodscrening samt urin- og blodprøver.

Målgruppe

Sårbare borgere med diabetes, der ikke følger screeningsprogrammet for komplikationer hverken på sygehus eller i almen praksis.

Organisation

I 2022 er Diabetesbussen rykket til Fusionsklinikken i Psykiatrien og er derfor forankret i Fusionsklinikken organisation.

Status

Diabetesbussen er i 2022 flyttet til Fusionsklinikken, hvor den skal tilbyde screening til patienter, der følges i Fusionsklinikken og modtager hjemmebesøg.

Diabetesbussen vil på sigt køre fra Slagelse ud til andre psykiatriske behandlingsenheder i Region Sjælland.

Oral sundhed og gravide – risikofaktorer for udvikling af type-2 diabetes

Formål og indhold

Initiativet har til formål at tilbyde gratis undersøgelse, forebyggelse og parodontalbehandling til gravide, der ikke går regelmæssigt til tandlæge.

Svær tandkødsbetændelse (parodontitis) resulterer i en inflammation, som bl.a. øger risikoen for udvikling af type 2-diabetes. Som gravid har man pga. hormoner større risiko for at udvikle parodontitis, og gravide kvinder, der ikke går til tandlæge, kan derfor ses som en sårbar gruppe ift. udvikling af type 2-diabetes.

Målgruppe

Gravide kvinder, der ikke går regelmæssigt til tandlægen.

Organisation

Tilbuddet gives gravide med fødested på Holbæk Sygehus eller Nykøbing F. Sygehus. Initiativet er et samarbejde mellem SDCS, Københavns Universitet, Holbæk Sygehus, Nykøbing F. Sygehus og Parker Institutet på Frederiksberg Hospital.

Status

I 2022 er der screenet knap 200 kvinder og heraf har ca. hver fjerde parodontitis. De inkluderede kvinder har fået tilbudt gratis tandlægebehandling. Initiativet fortsætter screeningen, inklusionen og behandlingen til relevante gravide kvinder.

Data Sund EUD

Formål og indhold

Projektet skal undersøge, hvordan man kan styrke sundhed og trivsel blandt eleverne på landets erhvervsskoler, så deres risiko for at udvikle kroniske sygdomme falder.

Formålet i Data Sund EUD er at udvikle og afprøve en bæredygtig model for sundhedsfremme på EUD på tværs af uddannelser.

Målgruppe

Elever fra forskellige EUD-uddannelsesretninger ved otte erhvervsskolematrikler i Region Hovedstaden og Region Sjælland. I Region Sjælland er EUC Nordvest-sjælland Holbæk, EUC Nordvestsjælland Kalundborg og ZBC Slagelse med.

Organisation

Projektet er etableret i et samarbejde mellem SDCS, Steno Diabetes Center Copenhagen og de involverede erhvervsskoler.

Status

Den teoretiske model, der anvendes i projektet, er introduceret til alle involverede EUD-matrikler.

Projektet evalueres i samarbejde med Steno Diabetes Center Copenhagen.

Partnerskab om forebyggelse af overvægt hos børn og unge i Vordingborg Kommune

Formål og indhold

Visionen for partnerskabet er at øge sundhed og trivsel hos Vordingborg Kommunes børn og unge og mindske social ulighed i sundhed og trivsel.

Partnerskabet skal skabe sammenhæng mellem forskning og praksis.

Målgruppe

Børn og unge i Vordingborg Kommune.

Organisation

Det langsigtede strategiske partnerskab er etableret mellem Vordingborg Kommune, SDCS og Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse. Partnerskabet er organiseret med en styregruppe med repræsentanter fra de tre parter samt fra almen praksis og Region Sjælland.

Status

Der har i 2022 været uddelt en sundhedspulje under partnerskabet, der er foretaget afdækning og forståelse af sund vægt, krop og sundhed blandt børnefamilier i Vordingborg Kommune og der har været involvering af lokalsamfundet via lokalsundhedsanalyse.

Med afsæt i lokalsamfundsanalysen har styregruppen i andet halvår 2022 igangsat yderligere aktiviteter. Partnerskabet indgår ligeledes i CHILD-COOP projektet med start i 2023.

Educom4Health

Formål og indhold

Det overordnede formål er at sikre lige muligheder for alle borgere i de kommunale behandlingstilbud i regi af diabetesforløbsprogrammet og i samarbejde med Guldborgsund Kommune.

Målgruppe

Personer med diabetes i sårbare situationer, der er bosiddende i Guldborgsund Kommune.

Organisation

Projektet er et samarbejde mellem SDCS, Professionshøjskolen Absalon, Guldborgsund Kommune og Almen Praksis.

Status

Projektet er blevet forsinket pga. udskiftning af projektledelse og der er ved at blive udarbejdet en opdateret projektbeskrivelse.

Der er under projektet ved at blive gennemført en audit i almen praksis i Guldborgsund Kommune, der kan tilføje yderligere viden om målgruppen.

Online inspirationskatalog til brugerinvolvering med sårbare

Formål og indhold

Eksklusion i brugerinvolvering i forsknings- og udviklingsprojekter inden for sundhed kan understrege generel ulighed og marginalisering af sårbare grupper og individer. Formålet med projektet er at udvikle et online inspirationskatalog om involvering af sårbare i udviklings- og forskningsprojekter.

Målgruppe

Projektledere og forskere, der arbejder med at inkludere sårbare menneskers perspektiver i udviklings- og forskningsprojekter.

Organisation

Projektet gennemføres i SDCS.

Status

Cases er udvalgt og film samt skriftligt indhold er under udarbejdelse. Der er indgået aftale med eksternt kvalitetssikring af indhold.

Program for kompetenceudvikling og patientuddannelse

Uddannelsesindsatser på fodområdet

Formål og indhold

Formålet med uddannelsesindsatsen er at kompetenceløfte sundhedsprofessionelle, der arbejder med fodsår, således at borgere med fodsår får den rette behandling tidligst muligt.

Målgruppe

Læger, sygeplejersker, fodterapeuter på tværs af sektorer samt borgere med fodsår.

Organisation

Udviklingen af kurser og pjecer sker i et samarbejde med bl.a. ortopædkirurger fra SUH samt fodterapeuter og sårsygeplejersker fra Slagelse Sygehus.

Klyngepakker målrettet almen praksis udbydes i samarbejde med KAP-S.

Status

Der er afholdt en række oplæg til akutafdelingen på hhv. SUH Køge, Nykøbing F. Sygehus og Slagelse Sygehus.

Kursus i sårbeskæring for fodterapeuter er afholdt for 20 fodterapeuter september 2022. Der er planlagt kursus igen i januar 2023, der er fuldt booket, samt et tredje kursus er i støbeskeen til afholdelse maj 2023.

Diplomuddannelse – diabetessygeplejerske

Formål og indhold

Med det nye landsdækkende uddannelsesforløb for diabetessygeplejersker kan man som sygeplejerske specialisere sig i diabetes. Uddannelsesforløbet strækker sig over 1,5 år og er på fem ECTS belagte moduler.

Målgruppe

Sygeplejersker i ambulatorier, sengeafsnit, kommuner og almen praksis med minimum 1,5 års erfaring fra specialet, som ønsker at videreuddanne sig til diabetessygeplejerske.

Organisation

Uddannelsesforløbet er udviklet af Steno Diabetes Centrene i samarbejde med professionshøjskolerne i Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Midt samt Fagligt Selskab for Diabetessygeplejersker.

Status

Første hold sygeplejersker dimitterede i november 2022. Her deltog tre sygeplejersker fra Region Sjælland. Andet hold afsluttes i november 2023. Planlægningen af hold 3 er i gang.

Helbredsprofilen

Formål og indhold

Formålet med Helbredsprofilens diabetesfilm er at sikre let forståelig og tilgængelig viden om bl.a. sygdom, behandling og hverdagslivet med diabetes. Helbredsprofilens diabetesfilm er tilgængelige for alle via www.Helbredsprofilen.dk.

Målgruppe

Voksne med type 1-diabetes, voksne med type 2-diabetes, børn og unge med diabetes og deres familier samt gravide med gestationel diabetes.

Organisation

Filmene produceres af teamet bag Helbredsprofilen, der er forankret i Region Sjælland. Initiativet er samtidig et nationalt projekt på tværs af alle fem Steno Diabetes Centre.

Status

Der er i 236 fagfilm og 75 borgerfilm på Helbredsprofilen.dk på diabetesområdet.

Uddannelsesindsatser målrettet kommunalt ansatte sygeplejersker

Formål og indhold

Uddannelsesindsatser målrettet kommunerne har til formål at kompetenceudvikle kommunale sygeplejersker på de områder (inden for diabetesfeltet), hvor der er et behov, men mangler tilbud.

En afdækning skal klarlægge hvilke kurser der er behov for, og om niveau og behov er de samme på tværs af hjemmepleje, plejecentre, specialistsygeplejersker og sundhedskonsulenter i kommunerne.

Målgruppe

Kommunale sygeplejersker på plejecentre, i hjemmeplejen samt specialistsygeplejersker (diabetessygeplejersker) og sundhedskonsulenter (der visiterer til de kommunale patientuddannelses tilbud).

Organisation

Afdækningsfasen foregår i et samarbejde med Professionshøjskolen Absalon (Holbæk) og sygeplejersker og ledere fra en række kommuner involveres.

Status

Afdækningsfase og efterfølgende udviklingsfase af kurser blev gennemført i 2022. De første kurser bliver afholdt i 2023 og omhandler farmakologisk behandling af type 2-diabetes.

Uddannelsesindsatser på bosteder

Formål og indhold

Uddannelsesindsatsen på bosteder fokuserer på kompetenceudvikling af medarbejderne ift. viden om sammenhængen mellem livsstil og type 2-diabetes. Det enkelte kursus skræddersyes sammen med det enkelte bosted og kan have fokus på kost og diabetes, eller mere bredt ift. livsstil og diabetes.

Målgruppe

Personale på bosteder i Region Sjælland.

Organisation

Grundelementerne i kurset er udviklet med to pilot-bosteder og en sundhedskonsulent fra Roskilde Kommune. Det konkrete kursus bygges op sammen med ledelse og/eller udviklingssygeplejerske på bostedet.

Status

I 2022 er der blevet undervist i Holbæk, på Orø, i Stenlille og i Slagelse.

Uddannelsesindsatser på diabetes-ambulatorier og sengeafsnit

Formål og indhold

Uddannelsesindsatsen på diabetesambulatorier og sengeafsnit har til formål at give kompetenceløft til de ansatte – enten som konkret behov ifm. et initiativ eller som et generelt behov for kompetenceløft.

Der tilbydes kurser for nyansatte sygeplejersker og et nyetableret kursus målrettet den samlede gruppe af SSA'ere. Fokus på begge dele er grundlæggende viden om diabetes og behandlingen af denne samt typiske senkomplikationer.

Målgruppe

Sygeplejersker og SSA'ere i ambulatorier og sengeafsnit.

Organisation

Kurserne udbydes på baggrund af indkomne ønsker og behov. Det skræddersyede tilbud udbydes af SDCS alene, hvorimod kurset for nyansatte udbydes på tværs af SDCS og SDCC og dækker dermed både Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Status

Der er indtil nu afholdt 4 kurser for nyansatte med 10-16 deltagere. Et femte kursus er planlagt til maj 2023.

De skræddersyede tilbud udbydes efter behov fra efteråret 2022.

Uddannelsesindsatser målrettet kommunalt ansatte SSH og SSA

Formål og indhold

Kompetenceudvikling af SSA og SSH i hjemmeplejen og på plejecenter har til formål at give kommunerne et tilbud om at løfte vidensniveauet hos en målgruppe, der ikke typisk videreuddannes ift. diabetes. Målgruppen står dog ofte med den daglige kontakt – både med borgere med diabetes og de, der er i risiko for at udvikle diabetes.

Målgruppe

SSA og SSH i hjemmeplejen og på plejecentre.

Organisation

Kurset er en videreudvikling af et tidligere projekt, hvor der blev udviklet et brætspil til målgruppen. I denne udvikling var flere kommuner involveret ift. behov og metode.

Status

På nuværende tidspunkt omfatter indsatsen skræddersyede kurser om diabetesmedicin, blodsukkermåling og injektionsteknik og senkomplikationer. Kurset er et miks af oplæg og øvelser/gruppearbejde. Brætspillet, Styr på Type-2, indgår typisk i kurset. Der er undervist i tre sjællandske kommuner og yderligere tre er under planlægning.

Uddannelsesindsatser i psykiatrien

Formål og indhold

Formålet med uddannelsesindsatsen i psykiatrien er at give personalet et kompetenceløft i forhold til diabetes. Der tilbydes to kurser: Et diplommodul i diabetes for sygeplejersker i psykiatrien samt et skræddersyet kursus for plejepersonalet samlet, som tilpasses efter de konkrete udfordringer og behov.

Målgruppe

Diplommodulet er for den særligt interesserede, hvorimod det skræddersyede kursus er for en større medarbejdergruppe: SSA, sygeplejersker og læger fra psykiatrien, evt. tværfagligt.

Organisation

Kurserne udbydes af SDCS.

Status

Der er afholdt kursus i psykiatrien i Vordingborg ultimo 2022.

Der er planlagt diplommodul til afholdelse i marts 2023.

AV 50 217

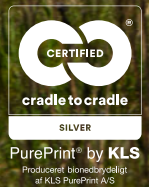
STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND

stenojaelland.dk

Lev godt
med diabetes

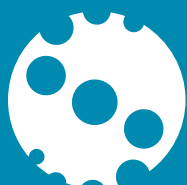
© Steno Diabetes Center Sjælland, 2022.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Design: BGRAPHIC
Foto: Carsten Andersen m.fl.
Tryk: KLS PurePrint

Steno Diabetes Center Sjælland
Birkevænget 3, 3. sal
4300 Holbæk
Tlf. 59 48 38 90
steno@regionsjaelland.dk

www.stenosjaelland.dk

STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND